

I skovens dybe, stille ro

Er der reelt en interessekonflikt mellem
entreprenører, der arbejder i skoven, og jagt i
skoven? Nej, tværtimod, mener forfatteren.

Tekst og foto: Mads Flinterup m.fl.

NATUR/VILDTPLEJE: På Danske Skoventreprenørers årsmøde i 2016 var et af temaerne den konflikt, som flere skoventreprenører oplever i forhold til jagtlejere. Men er der reelt en konflikt, og har jagtlejere egentlig noget som helst at frygte ved skoventreprenørens arbejde?

Mange jægere ejer ikke selv et terræn og er derfor nødsaget til at leje for at udøve jagten. Mange lodsejere har ikke selv den maskinkraft, der er nødvendig for at varetage ejendommens løbende drift. Derfor hyres entreprenører til at udføre disse driftsopgaver. Centralt her står således lodsejeren, som køber en ydelse af entreprenøren og sælger en ydelse til jægeren.

Jeg har talt med Mads Olesen, der er skovfoged og godsforvalter på et privat gods i Østjylland, for at få hans syn på sagen: – Driftsgrenen på et gods anno 2016 er mangeartet. Her hos os driver vi skovbrug, landbrug, ejendomsadministration og jagt på vore cirka 2.000 hektar. Vi har seks arealer, der udlejes til jagt. Jagtlejerssegmentet går fra konsortier til enkeltpersoner.

Olesen fortsætter: – Driften af skoven står godset selv for. Vi producerer primært nåletræ til tømmer, embal-

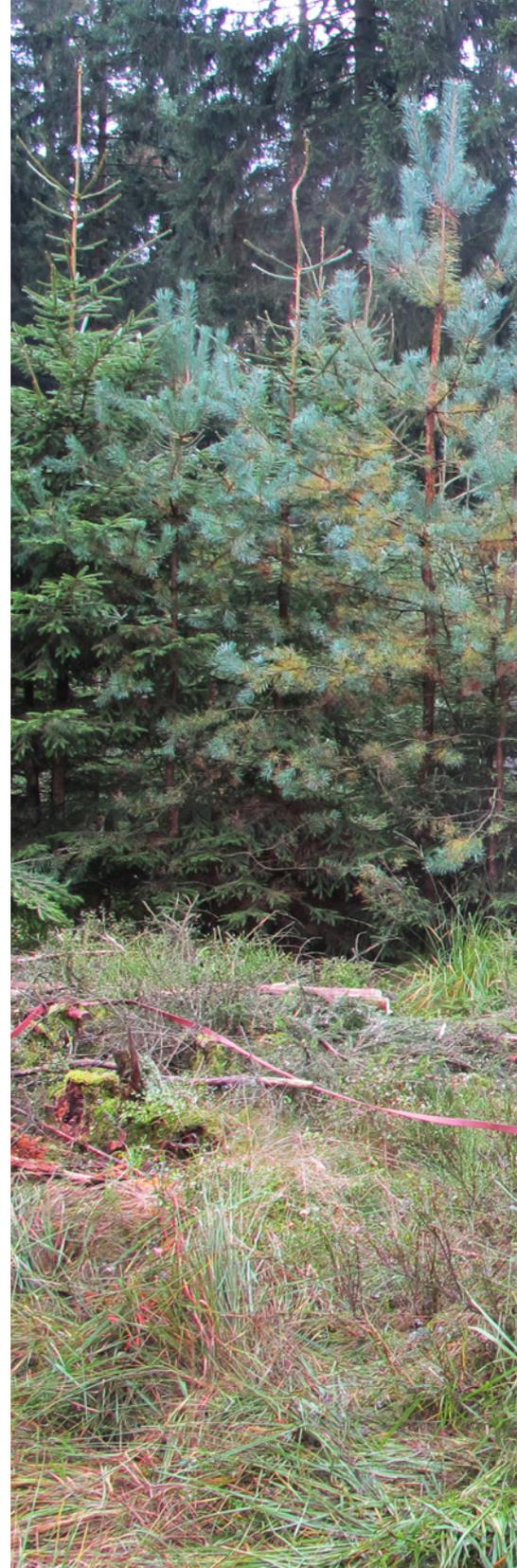
lage, spånplade og energitræ. Størstedelen af arbejdet udføres af entreprenører. Godsets jagtlig aktiv er det klobbærende vildt, og det går egentlig meget godt i tråd med, at en del af landbruget drives med frøgræs. Vores forpagter har egentlig kun én udfordring med jagtlejerne, og det går på, at flere af afgrøderne ikke tåler, at man kører i dem. Men reelt set er det et meget begrænset problem, idet størstedelen af landbrugsaktiviteterne ikke falder sammen med jagtsæsonerne.

Derfor hegner man

Anderledes forholder det sig med skoven. Der er mange ting ved skovdrift, der adskiller sig fra landbrugsdrift.

Med den mængde klobbærende vildt, der findes på de fleste danske terræner, skal det meste skov forynges under hegn, vel at mærke et hegn, der står i op til 10 år, indtil træerne er over bidhøjde. Skovens produktions-horisont er også markant længere – op til 150 år – end den årlige driftscyklus i landbruget.

– Når man lejer jagten på et areal, er det naturligvis frustrerende, når en andel pludselig er hegnet fra, så der ikke kan drives jagt på det. Men man

overser ofte, at når hegnet tages ned, vil dette areal være en magnet for vildtet, forklarer Olesen. Han fortsætter: – Du skal jo huske, at det areal, du lejer, kun er et øjebliksbillede, idet skoven har det med at ændre sig over tid.

– Jeg kan dårligt forudsige, hvornår der er kunder til tømmer, men jeg kan slet ikke styre, hvornår der er maskinkraft til rådighed til at skove. Jeg kan anmode om, at entreprenører kommer på et bestemt tidspunkt, men

Forbløffende ofte ser man ved eftersøgning af anskudt klovbærende vildt, at flugtsporet går tæt forbi en arbejdende skoventreprenør.

de skal have passet mine opgaver ind mellem øvrige kunders opgaver, understreger Olesen.

Når vi taler om store tunge maskiner til skovning, udkørsel eller til kulturforberedelse, så er omkostningerne så store, at de færreste har råd til at lade maskinerne stå stille. Den enkelte entreprenør har derfor rigeligt at gøre med at fylde ordrebogen. Derfor vil en hel del af maskinindsatsen være sammenfaldende med jagtsæsonerne.

Anstrengende jægere

Direkte adspurgt, om man som skovfoged oplever direkte konflikter i forhold til jagtlejere som kunder og skoventreprenører som leverandører, lyder svaret: – Jeg oplever meget sjældent konflikter med skoventreprenører. Alle de entreprenører, jeg kender, er opmærksomme på at undgå konflikter med jagtlejere – heldigvis. De ved jo godt, at hvis ikke de leverer den vare, jeg efterspørger, vælger jeg jo blot en

anden. Hvad angår jagtlejere, så kender jeg og mine kolleger bestemt til typer, der gør det ret anstrengende at arbejde med jagtudlejning.

Her holder Mads Olesen en lille pause, inden han fortsætter: – Jeg går selv på jagt for at slappe af og føle mig fri. Når man lejer et stykke jagt, tror nogen desværre, at skoven er deres private ejendom. Det er fejlagtigt opfattet. Som jagtlejer har man retten til at drive jagten på de aftalte præmisser. ➤

> Mit ansvar som administrator er, at ejendommen drives som en rentabel virksomhed. Jeg tror, nogle jægere overvurderer jagtens betydning for en ejendoms samlede drift. Jagt udgør 12-15 % af den samlede omsætning her på ejendommen. Hvis jægere ikke ønsker at købe den vare, som jagten er her, mener jeg også, det vil være bedre for dem at finde et andet sted at købe den vare, de efterspørger. Det er jo simple markedsmekanismer.

Bedre for vildtet

Nok om konflikten mellem jægere og skoventreprenører set fra ejendomspektivet. Lad os nøgternt se på, om vildtet overhovedet påvirkes af skoventreprenørernes arbejde.

Skoventreprenører omdanner naturligvis vildtets levested. Denne påvirkning kan være totalt ødelæggende på kort sigt, som det ovenfor er beskrevet ved hegning af kulturarealer. Men kortsigtet kan effekten også være særdeles gunstig, idet knopper, skud og bark ved skovning gøres tilgængelige som fødeemner. Udtynding kan øge lysmængden til skovbunden, hvorved fødeudbuddet i form af ny vækst af græs og urter kan øges.

Således kan skoventreprenørens arbejde have en direkte positiv indvirkning på fødeudbuddet til vildtet. Det er det dog vanskeligt at være imod som jæger?

Forstyrrer det?

Forstyrrer skoventreprenøren jægeren? Her må den enkelte jæger naturligvis svare for sig selv. Tager man ud i skoven for at komme væk fra hverdagens støj og postyr, ja, så er maskinstøj ikke et hit. Men om det reelt har betydning for muligheden for at nedlægge bytte, er nok i højere grad tvivlsomt.

Vildtet oplever ikke maskiner som trusler. Flere skoventreprenører har oplevet, at vildtet direkte kommer frem og begynder at æde af den føde, som bliver tilgængeligt, når der foretages skovningsarbejde. Ved universitetet i Freiburg har man i forbindelse med etablering af en nationalpark i Schwarzwald forsket en del i kronvildtets reaktion på forskellige former for forstyrrelse. Der kan således registreres større negativ reaktion i forhold til menneskelig aktivitet som svampeplukning og folk, der går med snesko, end i forhold til joggere og langrendsløbere. Og hvad angår maskiner, så reagerer kronvildtet ikke målbart på aktiviteter.

Dyrene er ligeglade

Selv har jeg flere gange i forbindelse med eftersøgning (Mads Flinterup er schweishundefører, red.) af kron- og dåvildt oplevet, at vildtet er ligeglad med maskiner. Jeg husker en kronkalv, som under hetzen løb direkte forbi en maskine, som var i gang med at bore plantehuller. Jeg erindrer også en dåhjort, som havde sat sig i sårleje mindre end 100 meter fra en selvskover.

Jeg kender selv følelsen af ærgrelse, når jeg får anvist en post og så opdager, at der er maskinaktivitet i min umiddelbare nærhed. Men mere end én gang har jeg fra sådan en post nedlagt vildt.

Drift af skov- og landbrug er ikke i direkte konflikt med jagt. Har man som jagtleder særlige ønsker, bør man gå til udlejer og gøre disse ønsker gældende. Hvis man vælger at lade sin frustration gå ud over folk, der blot passer deres arbejde, løser man i hvert fald intet.

mf@jaegerne.dk

Vildtet fortrænges ikke af skoventreprenørens arbejde. Selv om der er skovet dagen før jagten, så er vildtet stadig i området. Disse tre fotos viser, hvordan dåvildtet er helt ubekymret på trods af den enorme maskine, der har arbejdet i skoven. Dyrene lærer lynhurtigt, at maskinerne ikke medfører fare. Vildtkamerafoto: Peter Burkhardt.